

BOHUSLAV

HORÁK

a jeho rodina

Bohuslav Horák
se narodil **22. 2. 1899** v Černilově v budově
evangelické školy helvétského vyznání (dnes KSD)

Rodiče

- Rodičemi Bohuslava byli Milada rozená Rychetská a Bohuslav Horák.
- Oba učili na černilovské evangelické škole helvétského vyznání.
- Milada byla dcerou řídícího učitele Jana Rychetského.

Školní léta

- Bohuslav Horák mladší navštěvoval nejprve černilovskou evangelickou školu helvétského vyznání.
- Poté se rodina přestěhovala do Nepasic u Třebechovic nad Orlicí a následně do Bělče nad Orlicí a později do Prahy.

Evangelická škola v Bělči nad Orlicí,
kde Horákoví bydleli do roku 1924

- Gymnázium vystudoval Bohuslav Horák v Nymburce.
- Pokračoval pak ve studiu na Vysoké škole zemědělské v Praze.
- Překonal španělskou chřipku, což byl velký tehdejší strašák, mnohé udolala.
- Vysokou školu dokončil Bohuslav Horák v roce 1922 a získal titul inženýra zemědělství.
- Čekala ho vojenská služba, nejprve v Trnavě a později v Kutné Hoře.
- V roce 1923 nastoupil do prvního zaměstnání v propagační kanceláři chilského ledku.
- Také v tento čas poznal jistou Miladu Královou, do které se zamiloval. Seznámil je Bohuslavův kolega ze studií, Jaromír Kafka. Milada Králová byla studentkou práv.
- Bohuslav měl velký výtvarný talent a také se podílel na vydávání literární revue Apollon.

Milada
v době
studia práv

Svatební fotografie
Milady a Bohuslava
Horákových
z roku 1927

V roce 1927 měli Bohuslav Horák a Milada Králová svatbu. Katolíci Královi, s ohledem na vyznání ženicha, se rozhodli všichni přestoupit do českobratrské církve evangelické, i když to v Miladině širší rodině přineslo jisté rozladění.

Svatba se konala v evangelickém kostele v Korunní ulici v Praze na Vinohradech. Milada po svatbě nastoupila do práce na sociální úřad Hlavního města Prahy, kam ji přijal tehdejší primátor Dr. Petr Zenkl. Stala se zde uznávanou odbornicí pro otázky sociální péče.

Úzce spolupracovala s Dr. Alicí Masarykovou v Československém červeném kříži, angažovala se v ženském hnutí a získávala čím dál větší společenský respekt.

Mladí manželé Horákoví s přáteli na Vltavě

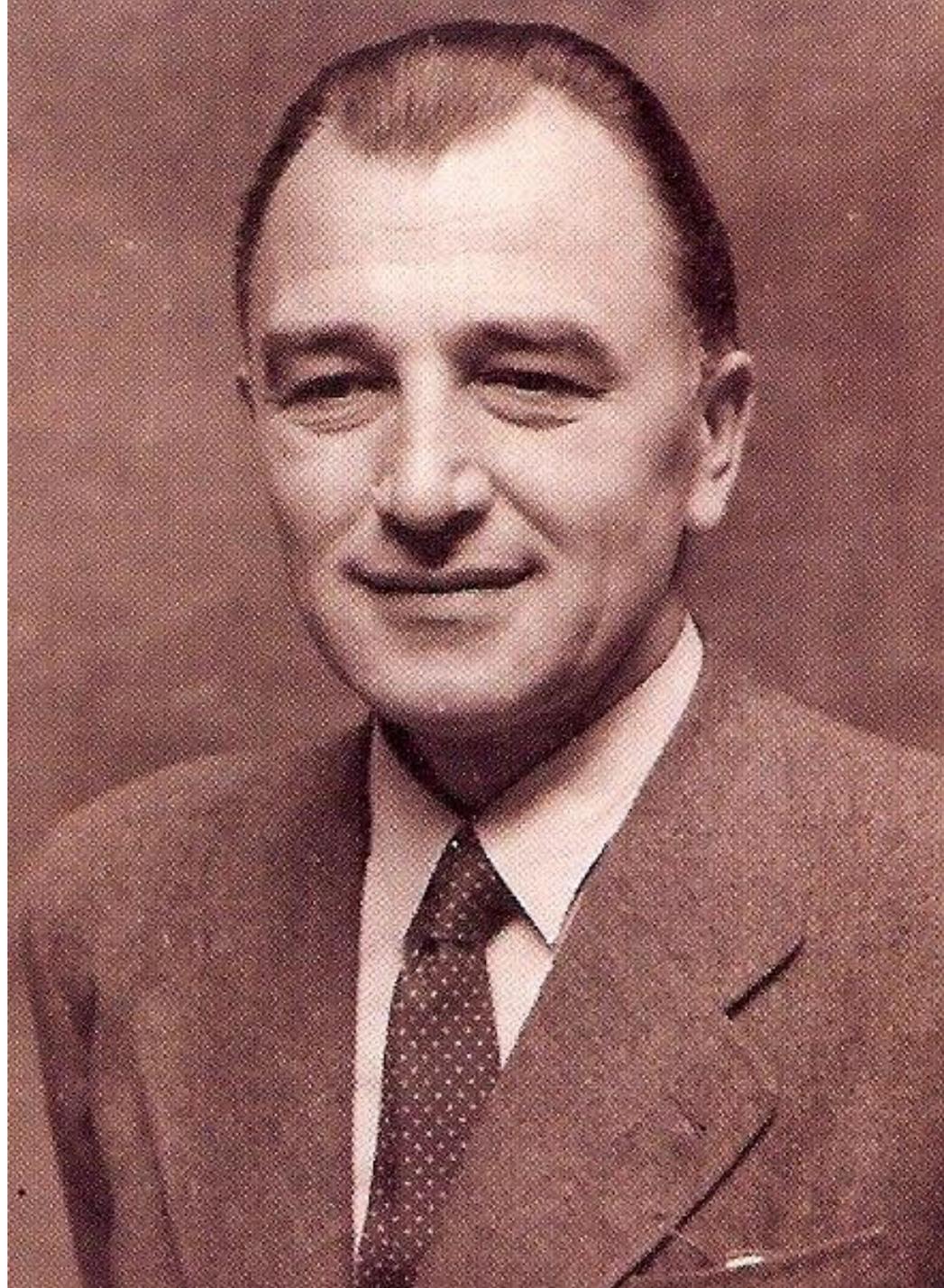
- Bohuslav i Milada byli oba úspěšní ve svých profesích,
- cestovali po Evropě (navštívili spolu Tatry, Paříž, Podkarpatskou Rus, Jugoslávii...).
- 28. 12. 1933 se jim narodila dcera Jana v sanatoriu v Praze-Podolí.
- Bohuslav byl v roce 1935 promován na doktora technických věd. Obhájil svou odbornou práci Rozhlas a zemědělství.

V roce 1933 se Horákovým narodila dcera Jana

Rodina
Horákových
na nedělní
procházce

Bohuslav Horák byl více „slyšet“ než vidět. Stal se totiž známou mediální osobností **v Českém rozhlase**. Společně s Jaroslavem Prokopem vytvořili dvojici sousedů Tomáše Brázdy (J. Prokop) a Matěje Rákose (B. Horák). Vysílali rozhovory těchto fiktivních osob o zemědělském životě a také do známých dobových písní vymýšleli vlastní texty – třeba o tom, jak pěstují obilí, jak zavlažují...Pořad si získal velkou popularitu. Jejich rozhovory vyšly dokonce i knižně jako **Hovory a písničky sousedů Brázdy a Rákose**.

Bohuslav Horák (vpravo) coby "pantáta Matěj Rákos" a Jaroslav Prokop (vlevo) jako "soused Tomáš Brázda" – rozmlouvali v rozhlase o zemědělských otázkách. Jejich zábavný, ale zároveň informačně hodnotný pořad se stal velmi populární, nejlepší scénky vyšly i knižně.

S nástupem nacismu se oba, Bohuslav i Milada, začali angažovat v odboji. Stejně jako později s nástupem komunismu, nedokázali ani jeden stát stranou a jen nečinně přihlížet. Milada se stala **členkou petičního výboru Věrní zůstaneme**, později se přidal i Bohuslav.

V srpnu 1940 však oba zatklo gestapo. Strávili pak **pět let v různých věznicích**, byli zde mučeni, ale oba vydrželi neprozradit informace, které od nich chtělo gestapo získat a odmítali s gestapem spolupracovat. Bohuslav ve vězení skládal básně, které neměl kam zapsat, tak si je zapamatoval. Nazval je **Verše z Pankráce**. O dceru Janu se v té době starali prarodiče a teta Věra Tůmová s manželem Josefem. Bohuslav se s Miladou během svého pětiletého vězení viděli jen jednou. Z pražské věznice byli převezeni do věznice v Terezíně. Bohuslav byl ve velmi špatném stavu po týrání při výsleších, byl velice vyhublý, neměl zuby a vypadal prý jako stařec. Oba byli pak souzeni v říjnu 1944 v Drážďanech. Bohuslav Horák byl odsouzen na pět let vězení, Milada na osm. S koncem války byli osvobozeni a mohli se po dlouhé době vrátit domů. Bohuslav se dlouho zotavoval, pomohl mu pobyt v nemocnici.

Bohuslav po návratu z německého vězení.
Byl ve velmi špatném zdravotním stavu.

Horákoví v roce 1946

Milada se začala po návratu domů opět aktivně zapojovat do veřejného života.

Pracovala ve vedení právního odboru pražského magistrátu a stala se členkou **Národně socialistické strany**, později **poslankyní** za tuto stranu v Národním shromáždění a předsedkyní Rady československých žen.

Milada Horáková v rozhovoru s Janem Masarykem.
Za nimi je vidět Hana Benešová

Zleva: Věra Tůmová (sestra Milady Horákové), Bohuslav Horák, Jana Horáková
v roce 1947

K moci se však postupně začali dostávat komunisté a Bohuslava Horáka už nechtěli pustit zpět do rozhlasového vysílání. Ač byl několik let vězněn nacisty, měl nyní problémy získat osvědčení o národní spolehlivosti, s ohledem na domnělou přílišnou blízkost **agrární straně**. Nastoupil tedy jako **vrchní odborový rada na ministerstvu informací**, kde dostal na starost odbornou lidov ýchovu. Jeho nadřízeným zde byl **Ivan Olbracht**.

Evangelický farář
Jan Kučera
z Prahy – Smíchova
uprostřed Jana Horáková
při konfirmaci
v roce 1947

Manželé Horákoví
s dcerou Janou
v tanečních
1947 - 1948

Při svém posledním veřejném projevu 22. 2. 1948 ve funkci poslankyně **Milada apelovala, aby se dbalo na ideály pravdy, svobody a humanity, ve kterých vznikla naše republika.** O pár dní později, po komunistickém převratu, byla zbavena všech veřejných funkcí. Po smrti Jana Masaryka Milada rezignovala na svůj poslanecký mandát. **Myslela si, že občané její země s k ní nemohou zachovat hůře než Němci za války. To bohužel nebyla pravda.** Bohuslav byl přesunut na pracovní místo plánovače Radiožurnálu a byl na něj vyvíjen nátlak, aby vstoupil do komunistické strany. V té době pomáhal s přípravou tajných zpráv pro zahraničí – zašíval je do desek starých knížek, které pak cizinci převezli přes hranice. **V září 1949 byla Milada Horáková zatčena.**

Bohuslav Horák pochopil, že musí zmizet, pokud nechce dopadnout stejně. Po svém útěku z domova strávil noc na evangelické faře v Praze na Santošce. Policie mezitím obrátila byt Horákových vzhůru nohama a vyslýchala všechny přítomné. V říjnu se podařilo převézt Bohuslava autem k Horšovskému Týnu, kde se mu povedlo, až téměř po měsíci, s pomocí dalších lidí, překročit hranice do Německa. Zdařilo se to až na druhý pokus 1. prosince 1949. Dcera Jana zůstala u příbuzných v Praze.

Pořad Příběhy železné opony Česká televize

- **Bohuslav Horák: Manžel a opora Milady Horákové**
- délka videa **06:46**
- Bohuslav Horák společně se svou manželkou Miladou patřil již v předválečné době k veřejně činným a známým osobnostem. Byl odborným redaktorem Československého rozhlasu i programovým ředitelem Radiožurnálu. Pro veřejnou aktivitu své manželky měl pochopení a podporoval ji v její práci. V době Protektorátu Čechy a Morava vynesla Horákovým jejich spolupráce s odbojem zatčení a odeslání do koncentračního tábora. Po válce se opět veřejně angažovali až do uchopení moci komunistickým režimem v roce 1948. Následně Bohuslav Horák ztratil zaměstnání. V září následujícího roku těsně unikl zatčení StB a šťastně se mu podařilo emigrovat do USA. Jeho žena takové štěstí neměla. Jak jeho útěk z komunistického Československa proběhl?

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/9888-bohuslav-horak-manzel-a-opora-milady-horakove>

V Německu se Bohuslav Horák dostal do **uprchlického tábora** v Amberku, později se přesunul do tábora Valka. Bylo to velmi složité prostředí, kde se míchaly různé skupiny uprchlíků, byla tu špína, málo jídla a mnoho krys. **Z rádia se zde dozvěděl, že jeho žena byla odsouzena k trestu smrti.** Slyšel její promluvu před soudem. Její dopisy z vězení nikdy nedostal. Ty dostala až dcera Jana v lednu 1990 od tehdejší ministryně Dagmar Burešové.

Bohuslav se pokusil na vypůjčeném psacím stroji psát dopisy o Miladině situaci do různých světových institucí a prosil je o pomoc. Proti její popravě se tehdy ozvaly světové osobnosti jako Winston Churchill, Eleanor Rooseveltová, Albert Einstein a další, ale tehdejší komunistický prezident Klement Gottwald žádost o milost zamítl.

Připsáno:
„Jediná její
fotografie,
kterou jsem
pronesl za
hranice –
v přívěsku
k hodinkám
(zvětšeno)

*Jediná její fotografie, kterou jsem přinesl za
hranice – v přívěsku k hodinkám. – (zvětšeno)*

V Německu se stal B. Horák (uprostřed) členem
exilové zpravodajské služby Františka Moravce

Bohuslav se po Miladině smrti zapojil do odbojové skupiny Františka Moravce v americké zóně v Německu. Působilo zde mnoho vojáků, kteří museli po komunistickém převratu v roce 1948 odejít z Československa. **Cílem odbojové skupiny bylo mapování dění a vývoje v Československu a příprava agentů-chodců, kteří převáděli lidi přes hranice a podíleli se na špionážní a diverzní činnosti.**

Bohuslav vyhodnocoval mediální zdroje a spolupracoval s rozhlasovými stanicemi BBC, Svobodná Evropa a Hlas Ameriky a podílel se na školení agentů-chodců. Po celou dobu svého pobytu v Německu se marně snažil dostat svou dceru Janu k sobě.

V roce 1954 odešel Bohuslav do USA. Zde pracoval ve Washingtonu pro americkou zpravodajskou službu, o své práci nechtěl, z pochopitelných důvodů, mluvit ani se svými nejbližšími.

V USA se však necítil úplně jako „doma“, stýskalo se mu. **Velmi mu zde pomáhala Olga Hrubá, přítelkyně Milady, manželka evangelického faráře Blahoslava Hrubého, rodáka z Josefova u Jaroměře.** Olga zajišťovala doručování dopisů mezi Bohuslavem a jeho rodinou v Čechách.

Státní tajná bezpečnost samozřejmě vše bedlivě sledovala a rodinu v Čechách pravidelně zvala na výslechy.

V roce 1956
ilustroval v USA
Bohuslav Horák
knihu
Průvodce
Prahou

**Dřív
ho měli
za svatého,
dneska jim je
sviňák.**

...ale vraždí se dál... Stavěl se tři roky a za
Stalina "největší vrah" a to vše podle rozkazu ne
Stavitel se však toho již nedočkal, skončil sebev

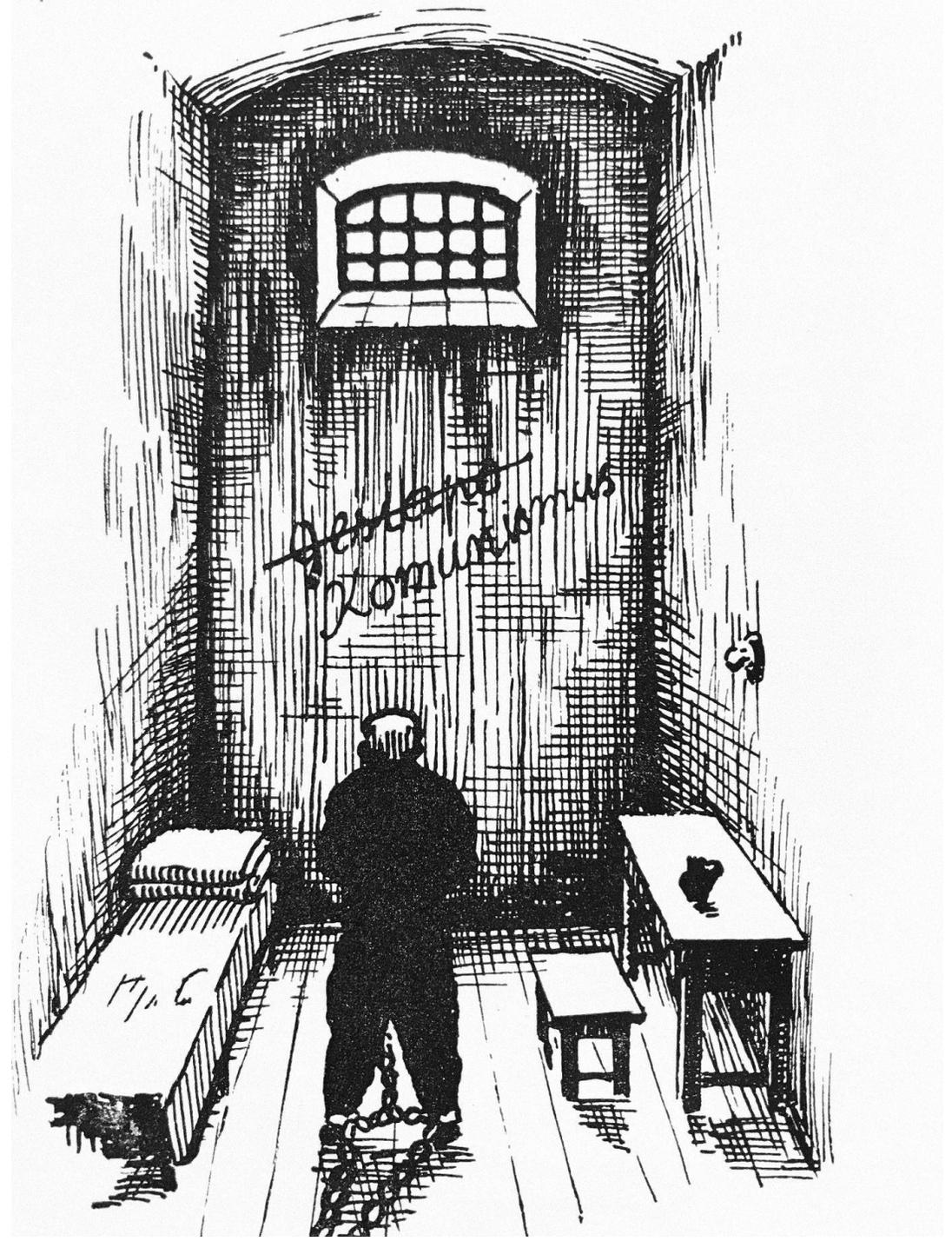

Letenská pl
te ze slavných sc
se stala jevištěm
nistických vojs
Všechna práce n
širování pláne
nakomandovaný
dobrovolníků.
Určitě Vás :
pomník. To nen
da kamení a b
týčí nad l
zvláštnost

Am
stav
celý
nách,
kordni
telské
kázali
ho, c
při
žsk

Pomník začal se stav
blahodárci lidstva" v

V knize Průvodce
Prahou se odrazil
i Bohuslavův smutek
z nacistického
a komunistického
věznění

Obrázek
manželky
Milady
namaloval
Bohuslav
Horák
podle toho,
jak si ji
pamatoval

Dceři Janě se poprvé podařilo za svým otcem vycestovat na tři měsíce **až po 17 letech** od chvíle, kdy se viděli naposledy, tedy v roce **1966**. Bylo to velmi radostné setkání. Procestovali tehdy spolu celé USA.

Jana se rozhodla, že se do USA zkusí vrátit natrvalo. To se jí povedlo až v roce 1968. Jana zde poznala svého manžela, Karla Kánského a v dubnu 1971 se za něj provdala.

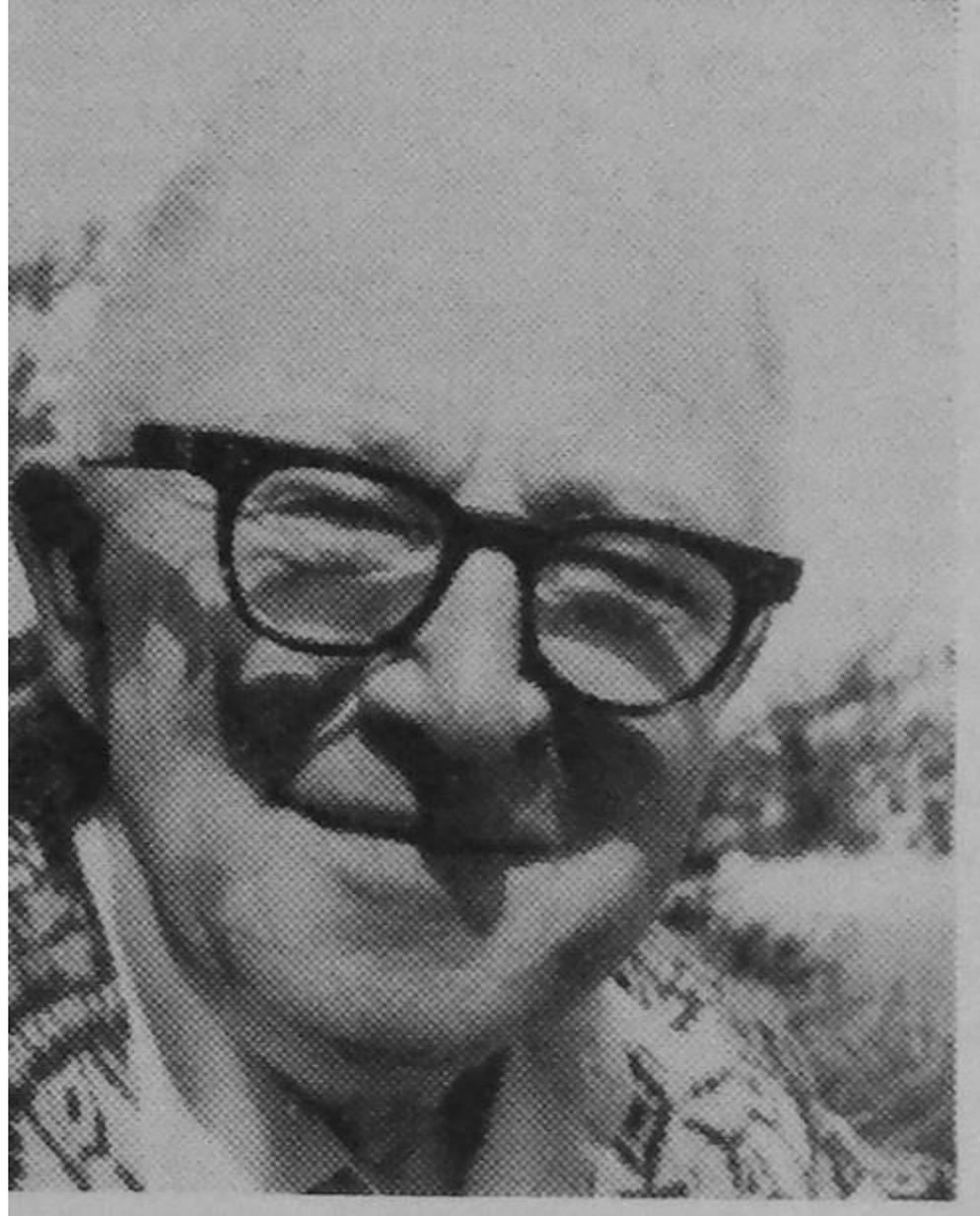
Jana mohla svého otce navštívit až v roce 1965,
po 17 letech odloučení

Setkání Jany a Bohuslava Horákových s Václavem Havlem v USA
v roce 1968

Svatba dcery Jany s Karlem Kánským v USA

Bohuslav Horák ve starším věku

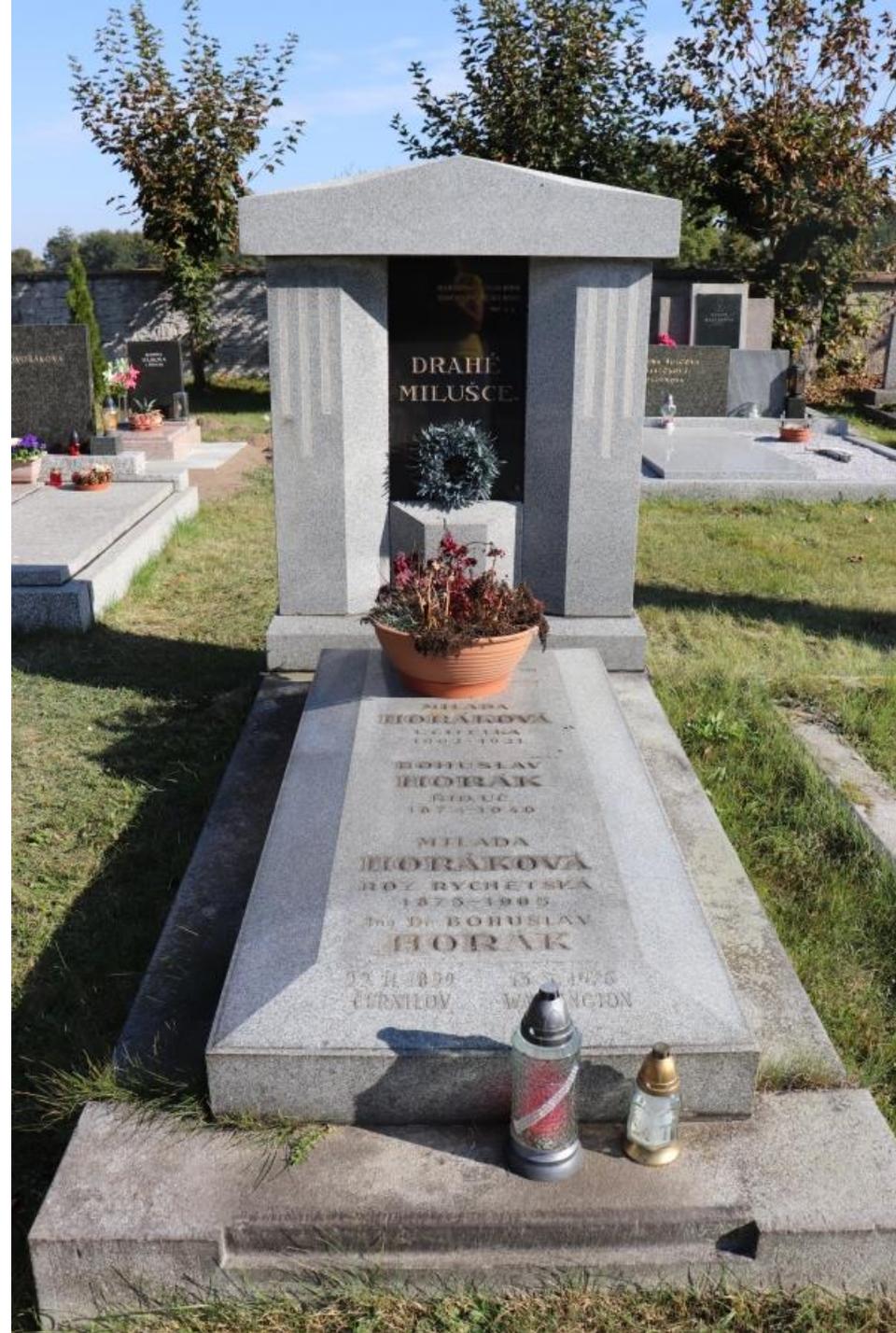

Do Československa, ze kterého odešel v roce 1949, se Bohuslav už nikdy nepodíval a nikdy se mu nepřestalo stýskat. Třeba po smrkových lesích na Šumavě. Jezdil si je připomínat až do Kanady, protože v okolí Washingtonu, kde žil, jsou lesy listnaté a smíšené.

Bohuslav Horák zemřel
ve Washingtonu D. C.
13. 10. 1976.

Hrob Bohuslava Horáka
nalezneme na malém
hřbitůvku **v Bělči nad Orlicí.**

Kde je pohřbena jeho žena
Milada, se dodnes neví. V Bělči
je pochována také jeho sestra
Milada, zvaná Miluška
a maminka Milada, obě
s příjmením Horáková.

BLAHOŠLAVENÍ ČISTÉHO SRDCE
NEBOŤ ONI BOHA VIDĚTI BUDOU.

MAT. 5, 8.

DRAHÉ
MILUŠCE.

MILADA
HORÁKOVÁ
UČITELKA
1902-1921

BOHUSLAV
HORÁK
ŘÍD. UČ.
1874-1949

MILADA
HORÁKOVÁ
ROZ. RYCHETSKÁ
1875-1965

Ing. Dr. BOHUSLAV
HORÁK

22. II. 1899
ČERNÝLOV

13. X. 1976
WASHINGTON

1875-1965

Eng. Dr. BOHUSLAV

MORAVK

22. II. 1899

13. X. 1976

CERNTEOV

WASHINGTON

Pamětní deska Bohuslava Horáka na jeho rodném domě

Obec Černilov umístila na rodný dům Bohuslava Horáka, Černilov 215, dnes Kulturní a spolkový dům v Černilově v roce 2021 pamětní desku.

Deska je umístěna na zadní straně domu.

QR kód na ní odkazuje na webové stránky obce, kde jsou další informace o životě Bohuslava Horáka.

Jana Kánská v Černilově

Dcera Bohumila Horáka,
paní Jana Kánská,
navštívila Kulturní
a spolkový dům
v Černilově v říjnu 2021

Vzkaz Jany Kánské žákům tehdejší třetí třídy
Masarykovy jubilejní základní školy
v Černilově

<https://www.facebook.com/watch/?v=179873524307325>

„Můj táta byl strašně hodnej, chytřej a strašně čestnej člověk.

A to je to nejdůležitější.

A o to se snažte.

Jak se to má dělat, se zeptejte tady paní učitelky.“

